

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotioне boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Septimus gradus Obedientiæ cæcæ exemplis illustratur. Cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](#)

Cass. lib.
12. de Spi-
ritu sa-
perbia. 6.
32.

A si difficultatem meditari, vano timore perculsus sepe ab opere tibi iniuncto diffilis, & terram bonam, id est, praeium labori iniuncto promissum, amittere. Signum magnum superbiae est, ad omnia, quae precipiuntur, haeret, & ea velle tristina nostra rationis expendere. Nec quisquam poterit, (authore Cassiano) superbiam omnium vitiorum genetricem extinguere, & veram humilitatem assequi, qui non hoc obedientia genus habet contendere. Quod nullatenus, inquit, poterimus implere, nisi abrenuntatio vera, quae in exploitatione omnium facultatum, ac nuditate consistit, in nobis fuerit Christi amore fundata, deinde obedientiae iugum, & subiectio, simplici corde, ac sine villa fuerit simulatione suscepta, ita ut prater Abbas mandatum, nulla penitus voluntas vivat in nobis. Quod non aliter obseruari poterit, nisi quis non solum se mortuum huic mundo, verum etiam insipientem iudicaret, ac stultum, universa que sibi fuerint a senioribus imperata, sine villa discussione perficiens, sacrofanta ea credens ac diuinatus promulgata.] Eia igitur qui humilitatis statum suscepisti, qui non ad quamlibet, sed ad perfectam virtutem aspirare decreveristi, ecce tibi descripsi obedientiam perfectam, obedientiam sapientem, obedientiam cæcam. Quæ quo minus mundani lumenis ad vanè discernendum haberet, eo est & reputatur sapientior. Quia ea conatur scire, quae sibi expedient, scilicet superiore locum Dei tenentem præcipere, & nihil Dei legi aduersum iniungere: & ea, quæ nihil referunt, nempe quare hoc, aut illud præcipiat, sapiens etiam ignorare.

*Septimus Gradus. Obedientie cæca
exemplis illustratur.*

CAPUT XII.

SANTA hæc & simplex obedientia que ad significandam eius simplicitatem, cæca dicitur, non est virtus aut sole proleta, aut sola mente concepta, sed in omni ætate a perfectis religiosis exactioni mandata. Quam prater confuetudinem nostram voluimus hoc loco exemplis confirmare, ut eam semper in vita fuisse apud veros religiosos omnibus pateat, & ut ipsius naturam non iam verba, sed sanctorum actiones ostendant. Licet autem minima societas nostra illustrissima, & plurima huiusc virtutis exempla suppperet, voluimus ea aliis fratribus nostris, qui hæc & luculentius, & ex professo notabunt, scribenda relinquere, & solum antiqua, & à tam grauissimis & sapientissimis viris scripta, in medium adducere, ut plane stultum sit, aut ea in dubium vocare, aut huic simplicissimæ obedientiae tantorum doctorum autoritate probatae contraire.

Dominus igitur, hanc obedientiam cæcam se gratissimam habere, sanctissimorum vitorum exemplis & miraculis declarauit; & nobis astimandam imitandamque proposuit. Quæ non obscurè, vt in his verbis dicuntur, fieri solet, sed clara & manifestè docent, quid sit cæca obedientia parere, & in iussis maiorum sapientissima quedam ignorantia necire. Horum quartuor in Cassiano reperimus, tria Ioannis Abbas sanctissimi, & quartum Abbas Mucij, cui illis temporibus fuit sanctitatis palma tributa. Sic ergo Cassianus ait: Sumpsit itaque de lignario suo Abbas virgulum, quod olim excisum viibus foci

B fuerat præparatum: dumque coctionis tardat occasio, non modo aridum, sed propè putre temporis vestitum facebat. Cumque hoc cotam Ioanne fixisset in terram, præcepit adiecta aqua bis rigari, ut scilicet diuturnis humoribus radicatum, atque in antiquam arborem reuictesceret, diffusis ramis amoenitatem oculis, atque umbraculum in æstu feruenti, subter resistentibus exhiberet. Quod præceptum veneratione solita, sine villa impossibilitatis consideratione suspicens adolescentem, ita quotidiani diebus expluit, ut aquam per duo ferme millia in definerenter apportans, nullatus usum lignum rigare cessaret; atque per totum anni spatium non infirmitas corporis, non festinatio solemnitas, non occupatio necessitatis ullius, que illam etiam honeste excusaret ab executione mandati, non denique hyemis asperitas intercedens, ab huius obseruatione præcepti potuerit impeditum. Cumque eius hanc sedulitatem tacitus senex diebus singulis exploraret, & videret eum simplici cordis affectu mandarum suum velut emissum diuinatus sine villa permutatione vultus, vel rationis discussione teruare, sinceram humilitatis eius obediētiām probans, pariter etiam miserans tam longum laborem, quem per totum anni spatium studio deuotio- nis impenderat, ad virgultum aridum accedens: O, inquit, Ioannes, misere radices hæc arbor, annon? Cumque ille se nescire dixisset, senex velut inquirens rei veritatem, & tanquam tentans utrum suis radicibus niteretur, euulit coram ipso leui commotione virgultum, sicutque profligens illud præcepit ut deinceps rigare deficeret.

C Itaque, cum hui usmodi exercitiis eruditus, quotidie iuuenis in hac parendi virtute succresceret, & humilitatis eius eniteceret gratia, atque obedientiae suavis odor per monasteria vniuersa fragraret; quidam fratrum, probationis, immo ædificationis obtenuit, venientes ad senem, cum subiectiōne eius, quam audierant, mirarentur, vocans eum repente senex: Ascendens, ait, & sumens lenticulam olei, quæ sola in eremo suis vel aduenientium viibus liquorem pinguedinis tenuissimum ministrabat, deorsum proice per fenestram. Quam ille, cum ad superiora concitus perulaferet, per fenestram proferens cominuendam dimisit in terram; parum cogitans, vel retrahens præcepti ineptiam, diuturnam necessitatem, infirmitatem corporis, penuriam sumptuum, etemi squalentis angustias, ac difficultates, in qua etiam si pecunia suppeditaret, nihilominus perdita species inueniri repararique non posset.

D Aliis rursus ædificari cupientibus obedientiae huius exemplo vocans eum senior: Curre, inquit, Ioannes, faxum illud huc aduolue quantocuyus. Qui confessum faxum immane, quod vel turba hominum multæ mouere non possent, applicata nusse certuice, nunc toto peccatore, tanto nisu atque conatu prouolueri contendebat, ut sudore omnium membrorum, non solum totum infundere vestimentum, sed etiam faxum ipsum suis curvicibus humectaret. In hoc quoque parum metens impossibilitatem præcepti, vel facti pro reuerentia senioris, & obsequiū simplicitate sincera, quæ credebat tota fide senem nihil posse incassum ac sine ratione præcipere. Hæc de Ioanne.

E De Mucio vero sic ait: Hic namque abrenuntiante desiderans huic mundo, tam die pro foribus monasterii excubans perduravit, donec immobili perfeuerantia sua contra omnem confuetudinem cenobiorum, cum filio parvulo, qui octo circiter erat annorum, ut suscipietur, eliceret. Cumque tandem reepti fuissent, confessum non solum diversis

Cap. 25.

Cap. 25.

Cap. 26.

præceptoribus traditi, verum etiam cellæ habitatione seiuerti sunt, ne scilicet iugi visione parvuli remisnisceretur pater, ex omni sua quam renuncians, abiecerat, facultate, atque affectione carnali, saltem sibi filium superesse: & quemadmodum se iam dixit non esse sciebat, ita etiam patrem se esse dediceret. Quod ut plenius probaretur, vtrum videlicet pluris sacerdoti affectionem sanguinis, ac suorum viscerum charitatem, quam obedientiam, & mortificationem Christi, quam renuncians quisque pro eius debet amore præferre; de industria negligebatur parvulus, pannis potius quam vestimentis induitus, sordibus quoque ita obsitus, ac fodatus, ut ostendere potius quam delectare paternos oculos posset, quoties ab eo fuisset asperitus: etiam colaphis atque alapis expeditus diversorum, quas plerumque sub obtutibus suis innocentem parvulo etiam gratis cernebat inferri, ita ut numquam genas eius nisi ferventibus lachrymarum vestigis videret infellas. Cumque taliter infans sub oculis eius per dies singulos ageretur, pro amore nihilominus Christi, & obedientiae virtute, rigida semper atque immobilia patris viscera permanerunt. Non enim reputabat hunc filium, quem secum pariter obrulerat Christus, nec curabat de presentibus eius iniuriis, sed potius exultabat, quod eas nequaquam infatuose tolerare cernebat, parum cogitans de lacrymis eius, sed de propria humilitate ac perfectione sollicitus. Quam distinctionem mentis illius, atque immobilem rigorem peruidens cœnobij senior, ad comprobandum penitus animi eius constantiam, cum plorare quodam die vidisset infans, simulans se aduersus eum commotum, præcepit patri vt tollens eum iactaret in flumē. Tunc ille, velut à Domino hoc sibi præceptum esset, confessim celeri cursu rapiens flumen, vlnis propriis usque ad orā fluminis iactatus adiuxit. Quod profecto feruore fidei, & obedientiae eius fuisset opera consumatum, nisi procurari fuissent de industria fratres, qui solicited ripam fluminis ob siderent, proiectumque iam quodammodo de fluminis aliœ parvulum rapuisserint, & consummationem præcepti, obsequio patris, ac deuotione impletam, ab effectu operis, atque ab ipso fine reuocasset, cuius fides atque deuotio in tantum Deo fuit accepta, ut diuino statim testimonio comprobata sit. Reuelatum namque est continuo seniori, hac cum obedientia Abrahæ Patriarchæ opus implisse. Cumque breui tempore Abbas cœnobij de mundi huius commemoratione migret ad Dominum, hunc præponens cunctis fratribus, successorem sibi, atque Abbatem monasterio detinuit. Iam horum duorum religiosorum obedientiam audiisti, fructum autem huius obedientiae ex eiusdem Cassiani verbis addiscas, quotum ille ad tantam sanctitatem, ac perfectionis opinionem peruenit, ut Theodosius imperator absque eius responsis, & orationibus præiuis, ad bellum non auderet accedere. Hic vero ex perfecto obedientie optimus prælaus factus, alius à Domino datus est in perfectissimum virutum exemplar. Mirum est enim quod nos, cum nondum dicerimus perfectè obediere, sciamus alios fratribus imperare.

Sulpicius Seuerus aliud narrat, exemplo illi primo Abbatis Ioannis simile, nisi quod mirabilior em habuit euentum: sic ille ait: In quadam monasterio factum, quod dicturus sum, recenti memoria ferebatur. Quidam itidem ad eundem Abbatem recipiens aduenierat, cum prima ei lex obedientiae posneretur, ac perpetuam polliceretur patientiam: casu Abbas floraciam virginem, iam pridem manu gerens: hanc solo fixit, atque illi aduenia id operis impo-

A nit, ut tamdiu virgula aquam irriguam ministraret, donec, quod contra omnem naturam erat, lignum aridum in solo arente viuisceret. Subiectus aduena durae legis imperio, aquam propriis humoris quotidie conuehebat, quæ à Nilo flumine per duo fere millia petebatur. Iamque emenso anni spacio, labor non cessabat operantis, & de fructu operis spes esse non poterat, tamen obedientiae virtus in labore durabat. Sequens quoque annus vanum laborem iam affecti fratrius eludit. Tertio demum succedentium temporum labente curriculo, cum neque noctu, neque interdiu aquarius ille cessaret, operator, virga floruit. Ego ipsam ex illa virga arbustulam, quæ hoc die intra atrium monasterij est, ramis virentibus vidi; queque quasi in testimonium manens, quantum obedientia meruit, & quantum fides possit, ostendit.

Idem Sulpicius aliud eiusdem obedientiae præmisserat exemplum mirabilius, de quo, & de aliis similibus quid fangiendum sit, postea dicemus. Sic ergo scribit: Cūn quidam, sc̄culi actibus abdicatus, Monasterium magnæ dispositionis ingressurus, capisset rogare: Abbas ei cœpit multa proponere, graues esse istius disciplinae labores, sua vero dura imperia, quæ nullius facile valeret implere patientia, aliud potius monasterium, vbi facilioribus legibus viueretur, expeteret: non tentaret aggredi, quod implore non posset. Ille vero nihil his terroribus permoueri, sed magis illi omnem obedientiam polliceretur, vt si eum Abbas in ignem ire præcipere, non resuaret intrare. Quam illius professionem vbi magister accepit, non cunctatur probare profitentem. Casu clibanus prop̄ ardebat, qui multo igne succensus, coquendis panibus parabatur, exundabat abruptus flamma fornacis, & intra camini illius concava totis habenis regnabat incendium. Hoc igitur adueniam illum iubet magister intrare: nec diffitum parere præcepto, medias flamas nihil cunctatus ingreditur, quæ mox tam audaci fide viete, velut illis quondam Hebreis pueris, celsere venientia. Superata natura est, fugit incendium, & qui putabantur arsum, velut frigido rore perfusus, se ipse miratus est. Sed quid mirum si tuum, Christe, tyronem ignis ille non attigit, ut nec Abbatem pigeret dura mandaſe, nec discipulum pœnitenter imperio paruisse? Qui eo die quo adueniera, dum tentatur infirmus, fluentis est perfectus; merito felix, merito gloriosus, probatus obedientia, glorificatus est passione.

Dorotheus Archimandrita aliam historiam non minus mirabilem, his verbis enarrat, nisi quod illa prior ignem vicit; hac vero obedientie merito aquam altissimam superavit. Narrare licet & vobis miraculum, quod mea ætate contigit, ut intelligatis, tantam esse obedientiae & abnegatione voluntatis vim, quæ à morte quoque eripere, & liberare possi hominem. Cūn elli quandoque apud Abbatem Seridum, ad eum profectus est ab oris Aſcalonicis Monachus ab Abbat suo cum mandatis missus; imperatum autem ei à seniore fuerat ut ad vesperam omnino redire. Interim oboeta est immenſa tempeſtas, imber maximus, tenitus horrenda, videbaturque torrenti similiſ ea inundatio. Volebat infelix reuerti virgente senioris præcepto, nos vero è contraria hortabamur experitare feruentatem, afferentes periclitari illum maximè in tantis aquarum eruptionibus. Non acqueuit ille nobis villo pačto, ut maneret. Decreuiimus igitur cum adusque flumen subfequi, sperantes ipsum cum illud vidisset, emendarum confitum, & reueſſum. Eò autem postquam vna peruenimus, exutus ille uestes, eas ceruici collectas impoſuit, & accinctus scapulare suum, ſe dedit præcipitem in torrentem,

statim

Gen. 22.

Sulpicius

Dorotheus
doctrina.

statimque natare caput. Formidantibus autem nobis ne mergeretur, subito in littus alterum (mirabile dictu) conspectus est, & resumptis denuo vestibus, à nobis impetrata venia discessit. Nos autem plusquam dico queat obstatuimus, mirati virutis vim, & potentiam. Nobis enim vix sine timore in eum contumebus, ipse solus intrepidus, absque illa formidatio, & periculo enatauit, fretus obedientia merito.

*Grego. 2.
dialog. c.
7.*

Ad eandem cæcam obedientiam referri potest quod Gregorius in vita Beati Benedicti de Mauro eius discipulo narrat in hunc modum. Quadam verò die dum idem venerabilis Benedictus in cella confisteret: prædictus Placidus puer sancti viri monachus ad hauriendam de lacu aquam egressus est; qui vas, quod tenuerat, in aquam incaute submitem, ipse quoque cadendo sequutus est. Quem mox vnda rapuit, & penè ad vnius sagittæ cursum eum à terra introrsus traxit. Vir autem Dei intra cellam positus hoc protinus agnouit, & Maurum festinè vocauit, dicens. Frater Maure curre; quia puer ille, qui ad hauriendam aquam perrexerat, in lacum cedit: iamque eum longius vnda trahit. Res mira, & post Petrum Apostolum inusitata. Benedictione etenim postulata, atque percepta, ad Parris sui imperium concitus perrexit Maurus. Itaque usque ad eum locum, quod ab vnda deducebatur puer, per terram se ire existimans super aquam cucurrit, cùmque per capillos tenens cursu rapido rediit. Qui mox vitram tetricit, ad se reuersus, post tergum respexit, & quia super aquas cucurisset agnouit; & quod presumere non potuisset, ut fieret, mitatus extinxit factum. Reuersus itaque ad Parrem rem gestam retrulit. Vir autem venerabilis Benedictus hoc non satis meritis, sed illius obedientie deputare caput. Hæc. Iure autem hoc ad obedientiam cæcam pertinere diximus: nunquā enim sanctissimus Maurus stagnum ad extrahendum Placidum ingressus esset, nisi impetu quodam obedientia, & sine discursu, & inquisitione eorum, quæ imperabantur, exequitioni prius assuefisset.

*Mete-
ph. af. in
Oraculus
c. 8.*

Manifestè autem fuit eiusdem obedientie opus, quod de sancta Theodora narrat Simeon Metaphrastes sic scribens: Erat quidem lacus prope monasterium: in eo habitans Crocodillus; in quemcumque incidisset hominem vel bestiam, seu parvam, seu magnam, eam protinus excedebat. Is itaque, qui in regione habitabant, erat malum adeò terrible, ut ipse præfectus ciuitatis in eo loco statuerit milites ad arcendos eos, qui illac transibant. Cum ergo sciueret præfectus monasterij, qualis esset vita Theodora, & quod prope conferri posset cum ipsius Angelis, & quod non esset expers diuina gratia, eam accerfiuit, & ei dixit: Tolle vnam & propera nobis aquam afferre ex hoc lacu. Illa autem ex apostolico præcepto sciens esse patendum eis, qui præfunt, implevit quod iussa fuerat. Et multis incubibus illam è loco excedere, si non mortem cuperet apertissimè, illa ramen fricta fide in Deum, & peragens opus obedientiae, qua nouit vitam conciliare, non mortem; cùm effugisset omnes, qui arcebanit, accedit ad lacum, & (o admirabila opera tua Domine!) conspecta fuit vechi à bellua, & cùm aquam hausisset, & impletisset vas, quod erat in manibus, vœta rursus ab illa bellua terra reducitur, & sic illa quidem in terra conservatur illæ; bellua autem, cum Sancta ipsam increpasset, luit peinas eorum, qua ad hoc usque tempus ad miserat, & in eo loco statim cernitur mortua.

*Sanctus Damascenus, vir in seculo nobilissimus,
& sapientissimus, non parum in hac obedientia cæca*

A profecit, de quo haec in eius vita scribit Ioannes Hierosolymitanus. Non oblitus batur ille in iis, quæ ipsi imperabantur. In lingua murmur non erat, nec illa in corde disceptatio, internè ea explorans, quæ magister prescriberet. Verum hoc unum in media mente, non fecis atque in tabulis penitus excultum & incisum habebat, nempe ut in omni negotio & dicto, sine murmuratione, velut Paulus præcipit, ac disceptatione, quod imperatum esset, faceret. Nam aliqui quidnam ad eum, qui boni aliquid, quodcumque tandem id fuerit, effici, utilitas redire queat, si vel in ipsius labiis murmur insidet, vel improba cogitatio serpentis instar in pectore delitescat: Deinde ut senex pugilem suum maioribus obedientia certaminibus affucaceret, quid comminatur?

B *Tim. 2.*

Per multas sportas, quas pro opere habebant, in unum collectis, hoc prætextu vtitur, Ioannem sic alloquens: Audiui fili sportas Damasci catiùs quam in Palestina partibus vendi. Multis porro, ut nos, rebus indigemus. His itaque acceptis, illuc quam celestimè poteris profici, neque vel obolo quidem minoris eas vnde, quam tibi impero. Primum porro duplo, quam par erat, ipsi constituebat maius. Huic imperio minimè aduersatus est, nec imperantis sermonem sibi discutiendum, & explorandum putauit ille ad mortem usque obedientis; verum obedientia tanquam alis quibusdam instructus, huiusmodi fascem in humeros tollit, atque Damascum petit. Quia in urbe, qui prius insignis, & clarus erat, laceris vestibus indurus, ac squalens, ac fordidus fororum peragrabat, ut sportas suas venderet. Cum igitur ministrum eas estimaret, ipsis sui excitabat, omniumque probris & contumelias exagitabatur. Vnus autem ex iis, qui ipsi, cum in urbe clarus & ornatus esset, ministrabat, ante ipsum stans, ipsiusque faciem in animum iniiciens, quismam esset, qui tum ita humili & abiectus ac pannosus esset, agnouit: pedoreque grauissimo dolore fracto, ad eum tanquam ignotum accedit, sportasque emit, persoluto omni eo pretio, quod ab illo postulatum erat. Quo quidem accepit, generosus ille vir ad eum, a quo missus fuerat, se referit, ac victoris cuiusdam instar humili prostrato aduersario, id est, inanis gloria ac superbia parente, reuertitur.

D *In vita
eius.c. 12.*

E Ionas Monachus in vita sancti Columbani obedientiam sine discussione quorundam monachorum Luxouienium subita sospitate eorum fuisse à Domino cumulata narrat in hunc modum. Cognovit Columbanus per revelationem fratres, qui Luxouij erant, diversis morborum generibus vexari, nec plures superesse incolumes, quam qui ægrotis ministrarent. Egressus itaque de Specula, Luxouij venit, cùmque omnes afflictos cerneret, iubet omnes surgere, & in se in area virgis cadere. Surrexerunt ergo, quorum conscientiam obedientiae feruor incendebat, ad areamque venientes, virgis fruges cadere ardenti fide aggressi sunt. Videns autem pater fidem in illis, & obedientiae gratia abundare: Sine te, inquit, fessa ægritudine mœbia à labore recreari. Mirantur obedientes fratres, nullo doloris vestigio remanentes, integræ se sospitate fuit. Iubet pater apparatu mensas, ut vberi gaudio omnes resercentur. Interprat deinde inobedientes, arguit fidei ignauiam, ægritudinis longam moram denuntiat. Mira vltio. Supra anni tempus immorigeros morbi dolor tam vehementer attriuit, ut vix mortem euaderent; impleueruntque penitentiae mensuram, pro admissa inobedientiae ratione. Facile profecto possent ægroti sanctum Abbatem nimia feueritatis, immo & crudelitatis iudicare, quod eos ad fruges cædendas euocaret; quia

*Surius in
Janua-
rio.*

tamen simpliciter obedierunt, curati sunt, Domino per hoc miraculum confirmante, quā ipse in obedientia cæca & simplici sibi complacat.

Eandem obedientiam quidam sanctus Abbas, cuius mentionem faciebat sancta Melania, à quodam, quem in discipulum admittebat, exegit: Accessit aliquando quidam (dicebat illa) ad magnum quandam senem, eius studens fieri discipulus. Is autem ab initio ostendens, qualem oportet esse discipulum, iussit, eum statuam, quæ propè stabat, quantum posset, verberare, & ei insultare calcibus. Postquam vero paruit adolescentis, interrogauit senex, an quæ pulsabatur, & calcibus impetrabatur statua, contradixerit aut ægræ tulerit. Cū is autem dixisset nihil facture eiusmodi, iussit eum rufus persecutere, & præter plagas eam etiam incellere maledictis. Postquam vero fecerit eadem, statua autem erat solùm inanima, & muta, tunc senex: Si quidem, inquit, tu quoque potes eadem sustinere, & nihil contradicere, quomodo nec hæc statua perpetuò probris affecta & contumeliis, accede, & nostra disciplina fruere: sin minus, ne te ad nostram conferas disciplinam.

Beatus Pater noster I G N A T I V S, ut ipse antiquorum patrum imitator diligentissimus, eorum exempla claudat, hanc obedientiam cæcam sibi carissimam esse, non semel in suis scriptis exposuit. Et præter documenta admiranda quæ nobis consignata reliquit, hæc Petrus Ribadeneira discipulus eius dilectus scribit: Cū vero Praepositus esset generalis, aliquoties dixit, si summus Pontifex imperaret, vt ostio Tiberino scapham vel nauigium quodcumque primum inuenissem, clavo, malo, velis, remis, cæterisque armamentis spoliatum confundenderet, & ita absque vlo commeatu, mare traiceret, se id non solùm æquo sed etiam libenti animo facturum. Cū autem quidam summus vir hunc illius animum admirans, Ignatio diceret, quæ isthæc esset prudentia? Respondit Ignatius: Prudentia, domine, non tam est parentis, quā imperans. Hanc igitur obedientiam cæcam, quam ipse sibi in sponsam elegit, à nobis exegit, hanc in suis filiis vigore concepiuit. Non quia prælatos nostros ab errore semper immunes putemus, aut eis aliquam infallibilitatem tribuamus; quis enim hoc nisi stupitus cogitabit? Non vt eis, si quid adversum legi Dei iubeant, absque discretione pareamus, quoniam hoc non esset obedientia virtutem addiscere, sed propter traditiones hominum legem diuinam posthabere. Non vt ignorantiam eorum, quæ scire oportet, salutarem esse credamus, sed vt iuxta consilium Pauli ad sobrietatem sapianus. Ad quid ergo voluit in nobis obedientiam cæcam? Ad hoc fane: vt qui statu subditorum habemus, corde, & mente subiecti sumus, et viam humilitatis se ex animo subiunctionis fecerimus, ut ab inepta discussione superfidentes in pace & tranquillitate vivamus. Et tandem, vt qui perfectionem insequimur volumus, perfectam obedientiam, quæ iudicium prælati subiicit, & sine qua perfectio virtutum omnium haber non potest, a largitate Domini consequamur. Si quid autem in his exemplis factum narratur, quod ad tentationem Dei pertinere videatur, sciamus id non sine speciali instinctu Dei à viris obedientibus fuisse presumptum. Sine quo instinctu, absque temeritate, & peccato certum est fieri non potuisse. Deo autem specialiter mouente, & inspirante, aliquid huiusmodi effectum est, non vt nos sine tali motione diuina hoc genus facinorum inmetemur, sed vt vim perfectæ obedientiae, quam Deus miraculis confirmat, ad-

A miremur, & vt eam obtinere vir quisque perfectus nitatur.

De lenitate Obedientie.

CAP V T XIII.

I R T V S obedientia tam rigida ac severa dominatrix religiosorum, vt nequam eorum, quæ imperantur, exequitione contenta voluntatem ab eis afferat, & quasi intellectum obuelet, & ab eo omnem discussionem auertat, simul suauissima est, atque lenissima, quæ nihil insolens à nobis perat, nihil nostræ naturæ contrarium exposcat. Non est semper in potestate nostra intellectum compescere, & rationes in oppositum eius quod iubemur non audire. Ali quando enim tam manifesta incommoda ex opere iniuncto sequuntur, quæ subditus videt, & prælatus omnino non aduerit, vt stultum esset ea non patere. Tunc ergo perfectio obedientia non exigit, vt taceamus, & nos insipientes, prælatum vero omnia scientem putemus, & vt sine villa mora pareamus, sed vt incommoda illa, aut impossibilitatem, quæ se offert, debita cum modestia manifestemus. Id perfectæ obedientie non aduerari, aperte sanctus Benedictus in sua regula concedit. Quod si frater, inquit, omnino virum suarum mensuram viderit pondus excedere, impossibilitatis sua causas, ei, qui sibi præfet, patienter & opportunè suggerat, non superbiendo, aut resistendo, vel contradicendo.] Idem ferè eisdem verbis Bonaventura perfectioni consonum esse assertit. Quin & Pater noster Ignatius obedientia intellectus (si ita loqui licet) satis se verus exactor à nobis fieri permisit illis aureæ epistolæ verbis. Nec tamen idcirco vetamini, si quid forte vobis occurrat, à superioris sententia diuersum, idque vobis (consulto suppliciter Domino) exponendum videatur, quoniam id ad superiorum referre possit.] Hæc autem scriptum postquam media ad obedientiam intellectus consequendam præscriperat, & obedientia cæca meminerat, vt hanc modestam obiectionem eorum, quæ in oppositum offeruntur, perfectæ obedientie nullo pacto contraria esse decernat. Quid enim si prælaus iussit vt hac eadem hora domo egrederer, vt pius negotium perficerem, & postea mandati prioris oblitus inungat, vt aliquid domi faciam, nonne debo illum iniuncti ante negotij monere, vt ipse videat, quandoquidem vtrumque simul præstare non possum, vtram rem velit nunc à me fieri, & aliam in futurum tempus protelari? Quid si iter longum, aut opus laboris plenum inungat, & nuper fui acri febre correpus, quam ille ignorat, an iustum erit audere, & post tantillum temporis viribus deficientibus à cepto defiserit? In his ergo euentis, & aliis similibus, laudabile est rationes maiori proponere, vt his auditis, liberum illi sit, aut nouo sermone nos virgere, vel certe ab onere imposito liberare.

Ad Deum quidem cuncta scientem solet humana imbecillitas incommoda sibi ex opere iniuncto prouenientia referre, & id sine villa sapientissimæ maiestatis iniuria, vt nobis persuadeamus, oportere fæpe homini nobis præposito, quæ repugnant executioni obedientiæ, declarare. Præcepit Ezechiel Dominus, vt panem suum, quem manducaturus erat,

*Liber. V.
vita. cap.
+.*

Reg. c. 63

*Inspiri-
to. p. 3. 6. 4*

m. 1.